

فهرست

فصل اول: کلیات	۶
تحقیق	۶
نظریه	۷
رویکردهای نظری به پژوهش	۸
فصل دوم : انتخاب مسئله و بیان فرضیه	۱۰
برای بیان مسئله انجام فعالیت‌های زیر لازم است	۱۰
۱. اهداف تحقیق	۱۲
۲. سؤال‌های تحقیق	۱۲
۳. فرضیه‌های تحقیق	۱۳
۴. ویژگی یا ملاک برای فرضیه	۱۳
انواع فرضیه‌ها	۱۴
انواع متغیرها: (طبقه بندی متغیرها از لحاظ نقش آن‌ها در تحقیق)	۲۰
تعریف عملیاتی	۲۴
مقیاس‌های اندازه گیری متغیرها	۲۵
فصل سوم: بررسی پیشینه تحقیق	۳۰
بررسی پیشینه تحقیق ، مقاصد زیر را برآورد می‌کند	۳۰
این فصل دربردارنده دو بخش عمده به نام مبانی تجربی و مبانی نظری پژوهش می‌باشد	۳۰
منابع اطلاعات تحقیق به دو دسته تقسیم می‌شوند	۳۰
فصل چهارم: روش‌های تحقیق	۳۲
الف) دسته بندی تحقیقات بر اساس هدف	۳۲
سطوح روش‌های تحقیقات	۳۳
ب) دسته بندی روش‌های تحقیق بر حسب نحوه گردآوری داده‌ها (یا کنترل متغیرها)	۳۴
-ابزار جمع آوری اطلاعات در روش‌های زمینه یابی	۳۶
پرسشنامه	۳۶
مصاحبه	۴۰
مقیاس‌های اندازه گیری نگرش‌ها	۴۱
عوامل موثر بر ضریب قابلیت اعتماد	۵۴

۵۴.....	-اعتبار اندازه گیری (روایی)
۵۶.....	1-تحقیق همبستگی
۵۸.....	2-روش تحقیق پس رویدادی(علی -مقایسه ای)
۵۹.....	3) اقدام پژوهشی
۵۹.....	4)پرسی موردی
۶۳.....	فصل پنجم
۶۳.....	تحقیق آزمایشی را می توان به دو طبقه تقسیم کرد
۶۳.....	انواع طرح های آزمایشی
۶۷.....	انواع طرح های شبه آزمایشی
۷۰.....	ج) طرح تک آزمودنی
۷۱.....	خلاصه ای از طرح آزمایشی
۷۷.....	فصل ششم :جامعه نمونه ،روش های نمونه گیری
۷۷.....	جامعه آماری
۷۷.....	نمونه گیری
۷۸.....	انواع نمونه گیری
۸۳.....	خطای نمونه گیری
۸۵.....	تعیین حجم نمونه
۹۴.....	فصل هفتم :اعتبار درونی و برونی تحقیق
۹۴.....	درجه کنترل متغیرهای ناخواسته را اعتبار درونی تحقیق می نامند
۹۵.....	عوامل موثر بر اعتبار درونی
۹۹.....	عوامل موثر بر اعتبار بیرونی
۹۹.....	سایر روش های تحقیق

این روش به پژوهشگر کمک می‌کند تا با استفاده از نظریه‌های موجود پدیده‌هایی را که به وقوع می‌پیوند پیش بینی کند

۵- استدلال استقرایی^۱: مطالعه بر اساس مشاهده رویدادهای شخصی که در یک طبقه قرار دارند صورت می‌گیرد، سپس بر اساس مشاهده حوادث یا رویدادها، استنباطهایی در تمامی طبقه انجام می‌شود:

- هر خرگوشی که تا به حال مشاهده شده است دستگاه تنفسی داشته است ← بنابراین تمام خرگوش‌ها دستگاه تنفسی دارند.

در روش قیاسی، محقق با داشتن پیش فرضهای کلی به نتایج جزئی تر می‌رسد، اما در روش استقرایی، مشاهده مستقیم تک تک اجزاء منجر به یافتن یک حکم کلی می‌شود.

۶- روش علمی^۲: دو روش استقرایی و قیاسی را با هم ترکیب می‌کنند و روش جدیدی بنام روش علمی به وجود می‌آید. روش علمی به فرایندی اطلاق می‌شود که از طریق آن پژوهشگر ابتدا به صورت استقرایی و با استفاده از مشاهدات خود فرضیه‌هایی را صورتبندی می‌کند و سپس با عنایت به اصول استدلال قیاسی به کاربرد منطق فرضیه می‌پردازد. (داروین اولین کسی بود که روش قیاسی و استقرایی را ترکیب کرد).

پژوهش روندی رسمی‌تر، منظم‌تر و قوی‌تر از روش علمی است. روش علمی را می‌توان بدون پژوهش به کار گرفت ولی پژوهش علمی را نمی‌توان بدون روش و جوهر علمی انجام داد. فعالیتهای علمی شامل تبیین، پیش بینی و کنترل است.

نظریه:

عبارتست از مجموعه‌ای از روابط درونی ساخت‌ها (مفاهیم، تعاریف و قضایایی که دیدگاه منطقی از پدیده‌ها را از طریق تعیین روابط بین متغیرها، به منظور تبیین و پیش بینی پدیده‌ها مشخص می‌کند.

- تئوری به مجموعه‌ای از فرضیه‌ها گفته می‌شود که به طور سیستماتیک با یکدیگر مربوط باشد.

تحقیق به عنوان یک فرایند پژوهشی، یک فعالیت منظم است که در درست‌ترین شکل خود واجد دو شرط است:

(۱) کنترل دقیق، شرطی که مانع تأثیر عوامل نامربوط و مزاحم می‌شود.

۲) نمونه گیری صحیح، شرطی که یافته های پژوهشی را قابل بسط و تعمیم می سازد.

((نظریه مجموعه ای است از تعریفها و پیشنهادات درباره تعدادی متغیر به پیوسته، که همه این تعریفها و پیشنهادات بعد منظم و مدونی از وقایع و پدیدههایی را که در اثر همبستگیها و تداخل این متغیرها به وجود می آید ارایه می دهد.))

نظریه مجموعه ای از پیشنهادات درباره تعدادی متغیر به هم پیوسته و تعریف و تعیین شده است یعنی اگر باران باران هوا خنک می شود یا اگر استاد بیاید کلاس تشکیل می شود. که در اینجا آمدن استاد و تشکیل شدن کلاس دو متغیر به هم پیوسته است.

و نظریه چگونگی وقوع وقایع و پدیدهها را توضیح می دهد این توضیح از راه شناسایی ارتباط متغیرها با هم و تشخیص نوع ارتباط صورت می گیرد. به این ترتیب محقق قادر می شود که متغیرهای معینی را از طریق متغیرهای دیگر پیش بینی کند برای مثال، نظریه ای در مورد موفقیت یا عدم موفقیت در مدرسه ممکن است شامل متغیرهایی مانند هوش، استعداد کلامی، استعداد حسابی، هیجان و طبقه اجتماعی و انگیزه باشد. در این جا پدیده یا واقعه ای که مورد پژوهش بررسی باشد، موفقیت یا شکست در مدرسه است، که می توان آن را از طریق بررسی روابط ویژه و خاص هر یک از این متغیرهای یاد شده یا ترکیبی از آنها توضیح داد یا تا اندازه ای پیش بینی کرد

رویکردهای نظری به پژوهش :

۱- اثبات گرایی (پوزیتیویستی): این رویکرد برای مطالعه پژوهشی عموماً در علوم طبیعی استفاده می شود (فیزیک - شیمی - زیست شناسی) همچنین به طور گسترده در پژوهشهای روانشناسی و پزشکی از آن استفاده می شود و گاهی با عنوان رویکرد علمی از آن یاد می شود و معتقد است که فقط دانشی معتبر و علمی است که به واسطه تجربه مشاهده ای بدست آمده باشد پژوهشگران می توانند به کشف و اندازه گیری واقعیتهای حقیقی در مورد دنیا بپردازند. پژوهشگر باید از تأثیر شخصی بر فرایند پژوهشی اجتناب کند

پژوهشگرانی که رویکرد پوزیتیویستی را انتخاب می کنند نوعاً سعی دارند که به آزمایش و مشاهده رابطه میان متغیرها بپردازند. همچنین این پژوهشگران معمولاً سعی می کنند متغیرهایی را مطالعه کنند که کنترل کنند، آنها این کار را انجام می دهند تا بتوانند رابطه علت و معلولی را میان متغیرها بیابند

۲- رویکرد طبیعت گرا^۱: این رویکرد انتقادهایی به رویکرد پوزیتیویستی وارد کرده است. رویکرد طبیعت گرا عمدتاً با رشته های انسان شناسی و جامعه شناسی در ارتباط است. این پژوهشگران تمایل دارند که گروه های خاصی از افراد یا یک موقعیت خاص را با جزئیات بررسی کنند آن ها سعی نمی کنند که حقایق علمی را کشف کنند یا روابط علی را بیابند. رویکرد طبیعت گرا بر این ایده مبتنی است که دانش چیزی است که افراد مستمراً خلق می کنند و اینکه هیچ واقعیت عینی و ثابتی مستقل از فرهنگ و ارزش ها و تجربه افراد وجود ندارد در نتیجه پژوهشگرانی که از رویکرد طبیعت گرا استفاده می کنند به دنبال جمع آوری واقعیت های قابل تعمیم نیستند. آن ها سعی می کنند آگاهی و درک خود را از اینکه افراد و یا گروه های خاص دنیا را چگونه می بینند و تجربه می کنند افزایش دهند

tnbook.ir

فصل دوم : انتخاب مسئله و بیان فرضیه

اولین فعالیت در هر پژوهش انتخاب مسئله است، جان دیویی اولین مرحله پژوهش را احساس مشکل می‌داند.

انتخاب موضوع تحقیق، اولین مرحله در تدوین و اجرای یک طرح پژوهشی است. دانشجویان هنگام انتخاب مسئله مرتکب چهار نوع اشتباه می‌شوند:

- ۱- مسئله ای را بدون تحلیل جنبه های مختلف آن، شتابزده انتخاب می‌کنند.
- ۲- بدون مطالعه منابع مربوط به موضوع مورد تحقیق اقدام به انتخاب می‌نمایند.
- ۳- قبل از انتخاب مسئله پژوهش، روش اجرای تحقیق را مشخص می‌کنند.
- ۴- به جای تعریف دقیق و روشن مفاهیم موجود در مسئله، آن را به صورت کلی توصیف می‌کنند.

برای بیان مسئله انجام فعالیت‌های زیر لازم است :

- | | | |
|----------------------|------------------|-----------------------------|
| (۱) محدود کردن مسئله | (۲) تعریف مفاهیم | (۳) بررسی مفروضه های بنیادی |
|----------------------|------------------|-----------------------------|

بیان موضوع تحقیق^۱

موضوع تحقیق باید دامنه ای محدود داشته باشد و تا آنجا که ممکن است فقط یک مسئله یا مشکل را به عنوان موضوع مطرح کند

موضوع تحقیق باید دارای ویژگی‌های ذیل باشد:

- | | | |
|--------------------|---------------------|---------------------|
| (۱) علاقه پژوهشگر | (۲) بدیع بودن | (۳) پژوهش پذیر بودن |
| (۴) اهمیت و اولویت | (۵) توانایی پژوهشگر | (۶) منابع مادی |
| (۷) منابع اطلاعاتی | (۸) به صرفه بودن | |

یک مسأله تحقیق زمانی از اهمیت برخوردار است که حداقل یکی از ویژگی‌های زیر را داشته باشد:

- (۱) فراهم آوردن دانش در یک زمینه خاص